

VILÁGVÁROSI REGÉNYEK

A KORONATANU

REGÉNY

IRTA
JUHÁSZ LAJOS

LITERÁRIA KIADÓVÁLLALAT KFT.

A mű elektronikus változatára a Nevezd meg! - Így add tovább! 4.0 Nemzetközi (CC BY-SA 4.0) Creative Commons licenc feltételei érvényesek. További információk: <http://creativecommons.org/licenses/by-sa/4.0/deed.hu>

Elektronikus változat:
Budapest : Magyar Elektronikus Könyvtárért Egyesület, 2016
Készült az Internet Szolgáltatók Tanácsa támogatásával.
Készítette az Országos Széchényi Könyvtár E-könyvtári Szolgáltatások Osztálya
ISBN 978-615-5557-90-3 (online)
MEK-15042

I.

Az Áruhitel r.-t. vezérigazgatójának modern kényelemmel berendezett irodájában elhallgatott az írógép serény kopogása.

Az írógépnél dolgozó leány fáradt önfeledtséggel ejtette ölébe finom vonalú, fehér kezét és pillantását várakozóan függesztette az igazgató enyhén pocakosodó alakjára.

Az igazgató végigsétált néhányszor a süppedő szőnyegen és összeráncolt homlokkal gondolkozott valamin. A mennyezetlámpa tejfehér fénye ragyogó csíkban tükröződött simára briliáns frizuráján. Félpercnyi töprengés után elnyomta cigarettájának parazsát és így szólt:

- Köszönöm, kisasszony... mára bevégeztük... - órájára nézett - azaz, hogy... Várjon csak! Most jut eszembe, hogy a Credit Lyonnais még nincs elintézve... Pedig ez nagyon sürgős. Ejnye...

A gépirókisasszony szolgálatkészen mosolygott a mindenható vezérre.

- Parancsoljon vezérigazgató úr... Én még nem vagyok fáradt.

Az igazgató elhárító mozdulatot tett.

- Na nem, nem... Erről most szó sem lehet. Már elmúlt két óra... Aztán meg: úgy sem végeznénk hamar. Ez legalább másfélórás munka... Hanem volna nekem egy megoldásom... ráér ma délután?

Az ametisztkéek szemek elkomolyodtak, de csak egy pillanatra, aztán ugyanolyan szolgálatkészen felelt a lány.

- Természetesen, vezérigazgató úr... Parancsoljon...

- Nem parancsolok... legfeljebb kérem... Azt is csak úgy, ha nem terhelem túlságosan... Szóval, miután ma okvetlen túl kell lennem a Lyonnaison, arra kérem, jöjjön el délután ötre a villamba... Ott van írógép is. Félhétre végzünk a munkával.

A gépirókisasszony gyanútlan arcán átvonult egy komor, nyomasztó árnyék. Másfél év óta volt az Áruhitelnél és ezalatt az idő alatt ő is sokat hallott a vezér gáláns kalandjairól. De ezeknek a kalandoknak a főszereplői rendszerint divatos táncosnők, álművésznők és más félvilági dámák voltak és neki álmában sem jutott eszébe, hogy a teljhatalmú és korlátlan sikerű vezér ilyen jelentéktelen kislányra vesse a szemét, amilyen ő. Egyáltalában nem volt kimondott szépség, az első pillantás közömbösen siklott le róla és csak hosszabb ismeretség után derült ki, hogy finom, karcsú vonalú alakjából, harmonikus, nyugodt, üde mozdulataiból és angyalian gyanútlan gyermekszemeiből az ártatlan tisztaságnak olyan nagyfokú varázsa árad, amely mindenkit megfogott, aki a közelébe került. Nem sejtette, hogy lehetnek vénülő szerelmi haramiák, akiknek semmi szent, csak saját buja vágyaik, amelyek néha-néha forró mozgásba hozzák fáradó vérüket. Különböztet sem volt gyanakvó természet, az igazgató egyébként soha sem vette tudomásul, hogy az írógépnél dolgozó ember nő is, még hozzá csinos, fiatal leány, tehát hivatali szolgálatkészséggel felelt:

- Rendben van, vezérigazgató úr... Tehát öt órára... És hova menjek?

- Ja igen, maga még nem volt nálam. Itt van egy névjegy, ráírom a címet: Ligetfasor 195.

A gépirókisasszony átvette a névjegyet és tiszteletteljesen elköszönve főnökétől, távozott.

Az igazgató mohó, szenvedélytől parázsló pillantása végigsiklott a karcsú leányalakon, amint eltűnt az ajtóban, de a leány - szerencsétlenségükre - ezt már nem látta. Nyugodt mitsem

sejtéssel vette fel egyszerű télikabátját és sietett haza, a Hernád-utkába, ahol egy kétszobás udvari lakásban a világ legremekebb rakottkáposztájával várja a világ legdrágább asszonya, az édesanyja.

Alig tűnt el a gépirókisasszony az igazgatói iroda zöldpárnás ajtaja mögött, az igazgató fel-emelte a telefonkagylót és tárcsázott.

- Halló! Te vagy az Ferenc? Mi újság otthon? Semmi Jó. Készítsd ki öt órára a dolgozót... Rendelj virágot. Vörös szekfűt, fehér rózsát... igen... ibolyát is... és készíts elő mindent szokás szerint... Az írógépet is tedd az íróasztalomra... Ötre te elmehetsz, hétig ráérsz... Várj, egy üveg Pommeryt is behűthetsz... de azt tedd félre. Ne legyen szembeszökő. Megértetted... Na jó...

A vezérigazgató úr letette a kagylót és szemében egy éhes ragadozó kifejezésével sietett el az irodából.

Ugyanabban az időben a gépirókisasszony is feltárcsázott egy számot az utcai telefonautomatán.

- Halló!... Eckert és Fekete? Kérem Pataky urat a telefonhoz... Köszönöm. Halló... te vagy az Árpád? Szervusz... Nem ismered meg a hangomat? Itt Magda... Pá... - diszkrét cuppanással csókolt a kagyló előtt a levegőbe. - Azt kell megmondanom, hogy sajnós, ma nem lehetek ott ötkor... Hogy már megvan a mozijegy? Cseréld be, drágám, hétre... Mit?... Hol leszek? Kis külön munkám akadt... Igen, a főnökömnél... Nagyon sürgős... Kint a villájában... De hétre jöhetek... Hogy nem örülsz?... Én sem... dehát, tudod, hogy iparkodni kell. December van és januárban új leépítések lesznek... Szóval öt helyett hétkor ugyanott. Pá.

Kis cuppanás és a kagyló halkán kattant a horgon.

A drót másik végén egy elkomorodott arcú fiatalember ráncolta rosszalóan a homlokát: Pataky Árpád másodkönyvelő. Magda félhivatalos, de teljes szívvel szerelmes vőlegénye. Mielőtt az Eckert és Fekete zsák- és ponyvacég üzleti könyveibe temetkezett volna, sokáig praktizált az Áruhitelnél és többet tudott a vezérről, mint amennyi elég lett volna ahhoz, hogy menyasszonya délutáni elfoglaltsága nyugtalansággal töltse el. Az ugyan még nem fordult elő az ő tudomása szerint, hogy övezérsége a vállalat női alkalmazottjait tüntesse ki érdeklődésével, de mint minden szerelmes szívű fiatalember, ő is meg volt győződve arról, hogy az ő szerelménél szebb, tisztább és angyalibb teremtés még nem lebegett ezen a sáros földön és legszívesebben minden férfiszemet kivert volna, amely tiszteletlen, profán pillantással merészelt nézni az ő Magdájára. Mintha a szerelmesek finom ösztönével megsejtette volna mindazt a veszedelmet, amely Magdát várja, rossz előérzettel vette kézbe ismét a tollat, hogy a tartozik és követel oldalak végtelen számoszlopai fölé hajoljon. De bárhogya is erőltette magát, nem tudott odafigyelni. A piros és fekete rubrikákról állandóan Magda ametisztaszeme ragyogott feléje, amint könyörgőn, rémült könnyesen néz rá és a harmadik számtani hibánál letette a tollat.

Még egy ideig küzdött a szívét elszorító rossz érzés ellen, megpróbált a maga megnyugtatósára minden józan, logikus érvet felsorakoztatni, de az érzések nem hallgattak a józan észre. Nagyon szerette Magdát, tehát nagyon féltette a fuvó szellőtől is, nemhogya éppen hirhedt nővadász főnökétől ne féltette volna. Mikor tehát leszedte karjáról a könyökvédőt, fejébe nyomta kalapját és elsietett a Hernád-utkába.

Magdát már nem találta otthon. Alig hogya bekapta az ebédet, elsietett, hogya mielőtt felmegya a vezérhez, még elintézzén holmi varrónő-ügyet és elrohant.

Pataky Árpád csalódottan köszönt el jövődöbeli anyósától és fokozódó nyugtalansággal ödögött egy ideig a Keleti pályaudvar körül. Szinte öntudatlanul fordult be a Rottenbiller-utcába és minden kialakult elhatározás nélkül ment végig, ki a liget felé, mintha tudatalatti énje kormányozná a vezérigazgató villájához, hogyha már nem tudta megakadályozni, hogy Magda bemenjen az oroszlán barlangjába, legalább a közelében legyen. Mintha emberek egyáltalában meg tudnák akadályozni a fejük felett lebegő végzet beteljesedését.

II.

Az „Orchidea” virágüzlet tulajdonosa aláírta a számlát és így szólt az előtte álló leányhoz:

- Idefigyeljen Mancsi! Ezt a kosár virágot gyors tempóban a Liget-fasor 195-be szállítja. A számlát rögtön fizetik. Most négy óra van. Remélem, felötre visszajön, mert újabb szállítások lesznek. Siessen, fiam...

Mancsi engedelmesen vette át a kosarat, retiküljébe tette az összehajtott számlát és kilépett a párás üvegű üzletajtón.

Mancsi csak foglalkozására volt gyereklány, korára már túl volt a huszadik évén és mielőtt megragadt az Orchidea virágüzletben, végigpróbálta az egyenruhás reklámbabától az áruházi kiszolgálásig az összes rosszul fizetett leányfoglalkozásokat.

Vértelen, sápadt arcában örökké ijedt pillantású szemek néztek az ellenségesen idegen világba, mintha minden pillanatban készen lenne valami súlyos csapásra, vagy rossz hírre és lapos, olcsó blúza alatt félénk-csendesen ketyegett a szíve.

Amint vézna alakjával végigsietett az Andrassy-út sorra kigyúló ívlámpái alatt, senki sem nézte volna többnek, tizennégy évesnél.

Az egyik sarkon sportsapkás fiatalember lépett hozzá. Beesett arcán egy hetes szakáll borostája feketéllett és kopott, vékony felöltője gallérját fázósan hajtotta fel.

- Mancsi!

- Józsik! Mit keresel te erre?

A fiú vállat vont.

- Egy barátomat kerestem itt a Rózsa-utcában... Hová mész? Szeretnék veled egy kicsit beszélni...

- Jaj, ne haragudj Józsikám, most nem érek rá... Nagyon sürgős szállítást viszek.

- Hova?

- A Liget-fasorba... De ha ráérsz, elkísérelhetsz...

Valami megcsörrent a fiú zsebében. Ijedten markolta meg a vékony, hideg vasakat és szótlánul ment a leány mellett. Manciból dült a szó! Két éve, hogy ez a borostás állú fiú befészkelte magát Mancsi szívébe s azóta ő volt azoknak a bizonyos leányálmoknak a hőse, aki tompább, vagy élénkebb színekkel, de minden lány fantáziáját betölti. Szelvár Jóska, vagy ahogyan a barátai és legfőbb ellenségei: a detektívek ismerték, az „Árnyék”, gúnynevét abszolút zajtalan mozgásától kapta és ismerjük el, megérdemelten. Kevés találóbb gúnynevet viseltek, mint ő. Újabban fokozni akarták barátai az árnyékszerű halk mozgásáért megillető jelzőt és elnevezték kísértetnek, de erre nem reagált és nem is ragadt meg rajta.

Árnyék tehát Mancsi nyomába szegődött és elkísérte a Liget-fasor végéig. Mire odaértek, tisztában volt a Mancsi életében beállott újabb változásokkal, azzal is, hogy Mancsi azóta „sem állt szóba senkivel”, tehát még mindig elfoglalhatja helyét a lapos kis blúz alatt ketyegő lányszívben. Ő is elmondta, hogy három hete szabadult „abból a bizonyos régi ügyből kifolyólag”, hogy most komolyan meg akar javulni, de nem kap munkát, az éjjelt már átsétálta és hogy e pillanatban nagyon éhes. Mancsi átadta neki összes vagyonát, hatvannyolc fillért, amit Árnyék magától értetődő természetességgel vágott zsebre, aztán újabb szóáradat következett és mikor megálltak a 195-ös számú villa kapuja előtt. Árnyék már sokkal többet tudott,

mint amennyit eredetileg akart. Tudta, hogy ebben a villában randevú lesz, Manci már sokszor hozott ide virágot és már pontosan tudta az ilyenkor szokásos sorrendet. Anélkül, hogy akarta volna, teljes helyzetképet adott Árnyéknek és a vitriolvérű siheder azon töprengett, vajjon elegendő ideje lesz-e az inas eltávozása és a gazda érkezése között ahhoz, hogy ezt a kis ügyet lebonyolítsa. Mert, hogy megkísérli, azzal az első pillanatban tisztában volt.

Maga sem remélte, hogy ilyen finom hely kerülhet még ma terítékre.

Gyors, éles pillantással fürkészte végig a villát, azután elbúcsúzott Mancitól és elment a szomszédos utca irányába.

Árnyék megkerülte a vezérigazgató villáját és alaposan szemügyre vette a hátsó frontot. Nép-telen, sötét kis mellékutcában volt, remek alacsony vasrácskerítést kellett megmászni és Árnyék hálát adott a jószerencsének, hogy már zsebeiben zörgött a szerszám.

Nem volt egy félórája, hogy nem birva tovább az éhség és hideg egymást fokozó kínjait, felment egy barátjához a Rózsa-utcába és megpróbálta levágni egy kisebb kölcsönre. A barátjának sem volt egyebe, mint néhány remekbe készült álkulcsa és feszítővasa, s jobb híjján ezekkel kínálta meg Árnyékot. Úgyszólván minden komoly terv nélkül tette zsebre a szerszámokat és tessék, ha minden jól szalad, még hasznát is veheti.

Most kemény csikorgással vágott gyomrába az éhség. Az egyik zsebében görcsösen szorította marokra a betörőszerszámokat. Másik zsebében ott csörgött Manci hatvannyolc fillérje. Ezen vehetne hamarosan valami harapnivalót, de az előkelő villanegyedben nem voltak üzletek, ahhoz pedig nem volt szíve, hogy messzebbre menjen és esetleg elszalassza ezt az alkalmat. Ki tudja, mit találhat azokon a sötét ablakokon túl... Talán vagyonok fekszenek ott csendben, nagy, kemény ropogású ezresek, mesés értékű családi ékszerek, csak érte kell menni!... Érte kell menni, mert nem fagyhat meg az utcán, az éhhalállal vívódva! Itt egy pillanatilag azon töprengett: vajjon aki éhes és fázik, előbb hal-e éhen és azután fagy meg, vagy fordítva? - amikor összesen nincs huszonhárom éves és csak egyszer volt büntetve.. Magában megfogadta, hogyha sikerül, soha többé nem tesz ilyet, elveszi feleségül Mancit és elvonulva valahova vidékre, csendes boldogságban, jólfűtött szobában és tömött éléskamra mellett gondtalanul élék le hátralévő életüket.

Miután meggyőződött arról, hogy a villa hátsó része felől könnyen be lehet jutni a kertbe, ismét visszament a Liget-fasorba. Akkor tűnt el Manci gyerekes kis alakja a sarkon. Várt egy ideig és hideg, elszánt szemekkel figyelte az egyetlen világos ablakot.

A csipkés kézimunka függönyén elsuhant néha egy férfialak árnya és ő türelmetlen, tettvágytól feszülő idegekkel várta, hogy működésbe léphessen.

Végre elsötétült az egyetlen világos ablak is. Félperccel később feltűnt egy jó télikabátú férfi és bezárva a villa kapuját, sietős léptekkel haladt a város felé.

III.

Árnyék megfordult és a falak, kerítések tövében gyors, lapuló surranással került meg a villát. Hátul megegyeszer körülnézett, azután a lámpáktól legtávolabb eső ponton felkapaszkodott a kerítésre és átvette magát. Amint a kert fagyos rögeire ugrott, abban a pillanatban kondult meg valahol a közelben egy toronyóra lassú, mélyzengésű ütése. Hármát ütött, azután elhallgatott. Az Andrássy-út felől bőszen száguldó autobusz mély, hörgő dudálása hangzott.

- Hármát ütött... - dünnyögte Árnyék - háromnegyed öt... Ha jól megy, még van egy negyed-órám... Igaz, hogy öt perc is elég lehet...

Nem volt elég az öt perc, noha Árnyék úgy dolgozott, mintha egy nemzetközi nagy betörő-zsúri előtt vizsgázná sötét tudományából. De a hidegtől meggémberedett ujjával nem tudta kellően finom érzéssel kitapogatni a zár nyelvét és míg az első ajtón bejutott, eltelt az öt perc. Halkan becsukta maga mögött az ajtót kilincsre, - kívül gombos zár volt, csak kulcs nyitással lehetett bejutni! A feszülten súlyos csendben felbotorkált néhány lépcsőfokon.

A lépcsőházban koromsötét volt és Árnyék tapogatózva próbált tájékozódni. Most bánta csak, hogy miért nem vett legalább egy skatulya gyufát, most nem kellene ezeket a drága percekét vakoskodással tölteni. Keztyűtlen ujjai is aggasztották, hiszen „odabent” ujjlenyomata van és ha ittragad valahol a névjegye, jobb, ha visszamegy. Igaz, hogy nagyon fázik a keze, olyan hidegek az ujjai, mint a jég, ilyenkor nem tapad az ujjlenyomat, de azért mindenesetre jó lesz vigyázni! Nem nyulni semmihez, amit itt hagy és ha már muszáj, akkor elmázoló mozdulattal, simítva veszi le arról a tárgyról a kezét.

Eddig nem nyult veszélyes tárgyhoz, - kilincsről nem lehet lenyomatot venni, az utánajövő már le is törli, - ezután pedig vigyázni fog.

Miközben ezek a gondolatok átrajzottak az agyán, kitapogatott egy újabb ajtót és bosszankodva tapasztalta, hogy ez is gombos zár! Ha nincs is bezárva, akkor is csak kulccsal nyithatja ki. Magában elátkozta a gombos-zárak feltalálójának még az oldalági rokonait is, amíg kinyílt előtte az ajtó és arcába csapott az úrilakások jószagú, téli melege.

Noha tudhatta, hogy senki sincs a házban és nyugodtan üthetne kisebb zajokat, nevéhez méltó beidegződöttséggel hangtalanul tette be maga mögött az ajtót, - visszafelé már nem kell nyitnia, hiszen belül kilincs van! - és végigtapogatta az ajtó jobb oldalán a falat. Miután koromsötét volt itt is, valószínűnek látta, hogy ennek a szobának nincs ablaka, vagy ha van, az le van rollózva, tehát nyugodtan megkereste a villanykapcsolót.

Halk csettenéssel gyult fel a villany és ugyanabban a pillanatban már el is aludt. Árnyék egy pillanat alatt is eleget látott ahhoz, hogy tájékozódjék.

Egyenesen a szemközti ajtóhoz ment. - Végre egy ajtó, melyben nincs gombos zár - sóhajtott örömmel és lenyomta a kilincset. Tágas ebédlőfélebe jutott. A kertre nyíló ablakon beszűrődő halvány derengésben éppen hogy a bútorok körvonalait meg tudta különböztetni és óvatos, tapogatózó lábakkal lépegetett előre a süppedő szőnyegen.

Nem pocsékolta azzal az idejével, hogy az ebédlőszekrény ezüstjei után érdeklődjék. Úgy sejtette, hogy komoly érték vagy a hálóban, vagy a dolgozószoba íróasztalában keresendő és egyenesen a szomszéd szobába vezető ajtó sötét négyszögeinek tartott.

Míg lenyomta a kilincset, ijedten ellenőrizte, hogy mihez nyult eddig és nem maradt-e valahol ujjlenyomat, de megnyugodott, - kilincs, kilincs, kapcsoló, kilincs, - gondolta végig az érintett tárgyak sorrendjét - és most megint kilincs!... Most már jó lesz vigyázni!

Kellemes, friss, meleg és enyhe virágillat csapta meg az orrát. A szoba túlsó végén széles, nagy ablakon gyengén szűrődött át az utcai lámpa fénye. Oldalt, nagy nyitott kandallóban hatalmas fahasábok lobogtak és furcsa, imbolygó fénnel hintették be a szobát.

A sötét, faragott bútorok között modern kis uzsonna-kocsi állt, megrakva olyan finom dolgokkal, amilyeneket Árnyék csak a belvárosi csemegekereskedések kirakataiban látott. A kandallóval szemben széles, fekete bőrdívány terpeszkedett, mint valami jóllakott, otromba állat, amely a fal tövébe heveredett a meleggel süttetni a hasát.

Megkerülte az íróasztalt. Az utcai ívlámpa bevetődött fénye ferdén esett az íróasztalra. A függöny fekete árnyékmintái fantasztikus ábrákká torzultak a tompán fénylő faragások formáin. Az asztalon írógép állt...

Árnyék hátrább tolta a széket és lehajolva végigpróbálta a fiókokat. Valamennyi zárva volt. Elővette feszítővasát és a baloldali legfelső fiók részéhez illesztette. Egy erőteljes nyomás és halk roppanással ugrott ki az első fiók. Mohó tolvajujjai pillanatok alatt feltúrták a fiók belsejét, de nem talált semmi értékeset.

- Legrosszabb esetben az írógép is megér valamit! - vigasztalta magát és visszatolva a fiókot, felfeszítette a következőt. Ugyanaz az eredménytelenség!

A harmadik fiókban végre jótapintású, duzzadt boríték akadt a kezébe. Felszakította a papírt és csaknem elállt a szívverése ijedt örömeiben. A boríték tömve volt százas bankjeggyel.

Begyúrta a belső zsebébe, a feszítővasat is zsebre tette, a fiókot gondosan visszatolta a helyére - minél később fedezik fel a betörést, annál jobb! - és felegyenesedett.

Ebben a pillanatban ajtócsukódást hallott a szomszéd szobából. Vagy csak képzelődik? Minden vére a szívére futott és megdermedve figyelt a súlyos csendben. Most tisztán hallotta, hogy kattán a villanykapcsoló, valaki közeledik az ajtóhoz. Alig volt annyi ideje, hogy lebukjon az íróasztal mögé, már nyílt az ajtó, itt is kattant a kapcsoló és bántó, erős világosság árasztotta el a szobát.

Árnyék lélegzetviasszafojtva lapult az íróasztal mögött a sarokban és minden érzékét a füleibe összpontosította. Átkozta balszerencséjét, hogy éppen az utolsó pillanatban érik tetten, amikor zsebében a nagy fogás eredményével menni akart.

Óvatos, nesztelen mozgással húzódtott be az íróasztal üregébe. Halk lépteket hallott, különféle hangok ütötték meg élesen figyelő füleit, - valami kattant! - valószínűleg cigaretta-tárca, örület, ez itt is akar maradni! - majd a gyufa sercent, apró koccanások, - úgy látszik, rendezkedik az uzsonna-kocsin! - aztán két száraz tenyér összedörzsöléséből származható hangok, - úgy látszik, nagyon örül valaminek, vagy fázik a keze! - most halk, zizegő hang sétált körül a szobában és enyhe parfüm-illat szállt az íróasztal üregében lapuló Árnyék arcába.

- Persze, hiszen nőt vár! - gondolta végleg elkeseredetten, - jaj, csak ne üljön az íróasztalhoz, mert akkor végünk. Neki is, nekem is!... Mert én nem adom símán vissza ezt a borítékot - ágaskodott fel benne az elszánt, hideg düh és megmarkolta a srófhúzószerűen karcsú, erős feszítővasat. - Ezzel a legrosszabb esetben szűrni is lehet... hiszen elég éles!...

Most megkoppant az íróasztal oldala. Valószínűleg odalépett az illető és cipője orra beütődött az íróasztalba! Valóságos mennydörgésként dübörgött Árnyék fülébe a cipőkoppanás a dobszerűen visszhangzó íróasztalban és torkában dobogó szívvel nézett az ablak felé, megjelennek-e azon a sarkon a lábak?

Csend volt. Az illető megállhatott az íróasztal külső oldalán és apró zörejek jeleztek, hogy az asztalon lévő írógép körül babrál. Egy-két betűt éles koppanással ütött le, aztán halkan dúdolva távolodott az íróasztaltól.

Árnyék homlokán kövér cseppekben gyöngyözött a verejték. Még soha életében nem volt ilyen meleg helyzetben.

A szoba vetkőzéshez fűtött levegője, az egész nap, sőt két nap és egy éjszaka óta elszenvedett állandó hideg, a rajta lévő felöltő, a kényelmetlen, összezsugorodott testtartás és a szívét dobogtató izgalom egész testét elborító verejtékben jött ki rajta és minden porcikáján ragadt a fehérenműje. Rettegve érezte, hogy homlokán végiggurul egy verejtékcsepp, attól félt, hogy a csepp lehullásának halk neszére is felfigyelhet az ismeretlen jelenlevő, - elvégre akármilyen kis zaj, nagy csendben mégis hallatszik! - de nem mert moccanni, hogy letörölje a homlokát. Úgy fordította a fejét, hogy a verejtékcsepp a vállára hulljon és tagjaiban egyre jobban terjedt a dermedt zsibbadás.

Most elkattant a villanykapcsoló és kihunytt az eddigi bántó, erős fény. Árnyék hálát adott a kandallóban ropogó fahasáboknak is, amiért jótékony sistergésükkel egy kis lármát hoznak ebbe a bénítóan nehéz csendbe. Már azt remélte, hogy a lámpaoltás az „illető” távozását jelenti és azt számítgatta, milyen gyorsan tudná kinyitni az ablakot, hogy kiugorjon a kertbe, ha csak egy percre is kimegy ez a valaki a szobából, de hiába várta a kilincs és ajtónyitás neszt. Ellenben újabb kis kattanások, piros, kék és zöld fények váltakoztak az íróasztal üregének négyszögében, majd megmaradt a kék.

- Hangulatvilágítás - gondolta Árnyék, miközben véresre harapta ajkait. - Persze... Na, de meddig tarthat ez? Én nem birom soká!

Pohár csengése hallatszott, majd egy szűknyakú üvegből töltött folyadék kotyogása, aztán ismét pohár koccanás. - Iszik, - dühösködött Árnyék, - iszik - az én bőrömrre. Vagy az ő bőrére?

Már csak abban reménykedett, hogy az illető kimegy majd beengedni a nőt. Azalatt, ha minden jól megy, kiugorhat az ablakon. Ó, hiszen neki az ilyesmihez elég egy-két pillanat... Mire ezek bejönnek és felfedezik a nyitott ablakot, a feltört íróasztalt, ő már régen a harmadik utcában jár!... Legfeljebb elmegy a károsult kedve a randevútól!

Most sipoló, füttyülő, hörgő kurrogással szólalt meg a rádió keresője, hogy félpercnyi keresgélés után valami vérpezsdítő spanyol tangó dzsessz-muzsikája zendüljön meg a hangszekrényből.

- Rendben van! - helyeselte Árnyék a rádiót. - Ez is valami láрма... Mindegy, hogy micsoda, csak zaj legyen, mert örületes a csend.

Ebben a pillanatban megszólalt a csengő, nyomban utána kattant a kilincs, nyílt az ajtó és Árnyék vakmerően kimászott az íróasztal alól.

Egy óvatos pillantást vetett a diszkrét, kék fényben fürdő szobára. Nem volt benn senki, az ajtó félig nyitva. Egy ezredmásodperc alatt átvillant az agyán, hogy legjobb lenne átmenni a szomszéd szobába, de attól tartott, hogy az előszobába vezető ajtót is nyitva hagyták és túl veszélyesnek látta az ebédlő felé való menekülést. Az ablakhoz lépett tehát, de nyomban ijedten hőkölt vissza. Az ablak alatt, a Liget-fasor erős fényű ívlámpáinak fényében egy felhajtott gallérú férfi állt a rácskerítésen kívül és éppen erre az ablakra nézett. Itt lehetetlenség kimenni!

Egy szempillantás alatt visszahúzódott és az ablak sarkából leste, hogy a férfi elmenjen. Nehéz másodpercek multak el. A férfi nem mozdult az ablak alól. Mintha odacövekelték volna, úgy állott szétvetett lábakkal, zsebredugott kezekkel és egy pillanatra sem vette le szemét a kék fényben derengő ablakról. Szó sem lehet az ablakon át való menekülésről.

Árnyék megfordult, hogy a minden mindegy végső lázában mégis az ebédlő felé keressen egerutat, de ebben a pillanatban hangokat hallott az előszobából és a megszorult fenevad acsarkodó dühével bujt vissza az íróasztal alá.

Most már nem sok reménye volt a menekülésre. Valószínűnek látta, hogy ezek itt talán órákig is „elvacakolnak” egymással, lehetetlen, hogy azalatt fel ne fedezzék, hogy nincsenek egyedül. Most bánta, hogy nincs revolvere. Végszükség esetén egyszerűen megkötné őket és el-mehetne. Meglapulva pihegett az íróasztal homályos üregében és élénken fülelt, bár nem érdekelte túlságosan a várható idill.

Csöpgősen szívélyes, hízelgő férfihang zsongott a meleg, virágillatú levegőben.

- Parancsoljon befáradni, Magduska... Erre... Engedje meg, hogy megdicsérjem a pontosságáért... Helyezkedjék kényelembe...

Ijedt csodálkozással válaszolt egy üde leányhang.

- De... bocsánat vezérigazgató úr... Nem értem ezt...

Férfihang: - Mit nem ért gyönyörű gyermek?

Leányhang: - Ezt az egész dolgot, - ezeket az előkészületeket... Ezeket a virágokat... az illatot a levegőben... a világítást, - most határozott, kemény lett a leány hangja. - Bocsásson meg igazgató úr... de azt hiszem... én azt hittem, hogy dolgozni fogunk...

Férfi: Ugyan kis csacsi gyerek... Természetesen dolgozni fogunk... Azt csak nem veheti rossz néven, ha kissé barátságosabbá akartam tenni ezt a rideg barlangot?

Leány: Nem is olyan rideg... És... azt hiszem... mégis jobb lesz, ha rögtön elmegyek... Nem tetszik nekem ez az egész előkészület.

Férfi: De Magduska drága, hiszen dolgozni akarunk... Nézze, itt van az írógép... - közelgő léptek, egy-két kopogás az írógépen... Maga ide beül az asztalhoz, (Árnyék hátán végigborzongott a rémület) és én innen diktálok. Ne legyen gyanakvó!... Nem lesz semmi baj... illetve semmi olyan, amit maga is ne akarna...

Leány: Nem tudom... de én úgy félek... És ez a zene... kérem, igazgató úr, én mégis inkább elmegyek.

Férfi: Na, ne legyen olyan nagy gyerek. Ha fél, inkább a közelébe sem megyek! Nem tudtam, hogy megsértem, ha a tiszteletére előkészíték egy kis uzsonnát... De maga fázik! Melegítse fel a kacsóit a kandallónál... Istenem, egészen át van fagyva... És még azt mondja, hogy elmegy... Igyon ebből a pohárkából... Nem alkoholos és felmelegít... (pohár koccanása) igya csak ki nyugodtan... Ne féljen, nincs itt mitől félni... iszik még egyet?

Leány: Nem.. Köszönöm, vezérigazgató úr...

Férfi: Ne mondja folyton, hogy vezérigazgató úr... Olyan hosszú és tekintélyes cím... Különbösen sem vagyok vezérigazgató... Az az Áruhitel irodájában maradt...

Leány: Hanem?... Mit mondjak?

Férfi: Ha már nem tudja azt mondani, hogy Ödön, mondja, hogy Hantos... De minden „úr” nélkül... Csak egyszerűen Hantos.

Leány: Azt nem lehet vezérig... Hantos úr..

Férfi: Látja, milyen fukar maga.. Még ezt a kis illúziót is sajnálja a hülő szívű bácsitól... Milyen boldog lehet, akinek azt mondja, Péter... vagy Jenő...

Leány: Árpádnak hívják... De talán lássunk a munkához...

Férfi: Ugyan, hagyjuk azt az undok munkát! Még fel sem melegedett... egyen valamit... Talán ebből a füstölt lazacból... vagy egy csipetnyi kaviárt?... Tiszteljen meg azzal, hogy nem ad kosarat... Kóstoljon ebből az üvegből egy pohárával.

Leány: Köszönöm, vezérigazgató úr, nem kérek semmit... És engedjen elmenni.

Férfi: Elmenni?... - most hirtelen nagyon izzóan szenvedélyes lett a férfi hangja. - Arról szó sincs... Illetve lesz... de majd ha végeztünk a munkával... Nézze Magda, legyen okos...

Leány: Köszönöm... eszemnél vagyok... És nem is fogom elveszteni.

Férfi: Tisztában van azzal, hogy mit utasít vissza. Tudja, mit jelent az én jóindulatom?

Leány: Tudom... Éppen azért megyek... Kérem, engedjen ki (most kemény kulcsropogás hangzik, a férfi bezárja az ajtót, a kulcsot lehúzza).

Férfi: Hogy ne siessen annyira, gyöngyvirágom... Mielőtt elmegy, még van egy kis mondani-valóm...

Leány: Kérem... Én nem bánom, ha B-listára tesz is. Engem nem érdekel a vezérigazgató úr mondanivalója... Engedjen kimennem, mert botrány lesz...

Férfi: A botránytól csak maga félhet, fiam... És ajánlom, térjen észre... A házban nincs senki... Ketten vagyunk... Nem tudja meg soha senki, hogy mi történt itt... Legyen kedves hozzám. Karriert csinálhat... Kiemelem a szürke robotból... Nagy életet nyujtok... Autót, gyöngyöt, prémeket... Mindent kaphat, amit csak elgondol... De legyen kedves hozzám... Megőrülök magáért... Maga nem tudja, mit szenvedtem eddig a vágyakozástól... Örültem szeretem... Már régen... de nem mertem elárulni... titokban tartottam, mert féltem, hogy elriasztom... (a férfi hangja egyre forróbb) Magda!... Hallgasson meg! Tegyen boldoggá, úgy meghálálom, ahogy csak lehet... Mindenem a magáé... Legyen jó hozzám!

Leány: (hideg irtózattal) Nem... nem... Kérem, ne jöjjön közelebb. Maradjon... Engedjen elmenni...

Férfi: Nem hiszi, amit mondok?... Azt hiszi, be akarom csapni?... Akarja tudni, hogy milyen gavallér vagyok? Már előkészítettem magának ötezer pengőt! Itt van a fiókban... egy borítékban... A magáé... és még több is... Minden, ami után kinyújtja a kezét... Legyen esze.

Leány: Kérem... ne nyuljon hozzám... Ne érjen hozzám, mert sikoltok... engedjen!!

Férfi: Sikolthat... Ha nem akarja szépszóval... nekem mindegy. De innen nem megy ki győztesen... Ha nem kellett úgy, majd megkapom így... (Kis lihegő birkózás, halk ropogással szakad valami ruhaanyag, aztán könnyű, futó lábak közelednek az ablakhoz).

Leány: (szaggatott, lihegő hang): Ne közelítsen! Aljas, sötétlelkű gazember... (felkap valamit az asztalról) nyissa ki az ajtót, mert rögtön kidobom ezt a tappert az utcára és sikoltok... Az utcán sokan járnak... Kitéröm az ablakot!...

Férfi: (lefojtott indulattal): Tegye le a tappert... Már rendben van... Nem is érdekelt komolyan... Csak kíváncsi voltam, hogy tényleg olyan nebántsvirág-e? Úgy látszik, még vannak tisztességes lányok... Nézze, kinyitom az ajtót, (kulcsropogás, ajtónyílás) de most már hagyjuk abba... Köszönöm, hogy visszaadta az illúziómat... Már azt hittem, minden nő egyformán eladó... Úgy látszik, nem így van... No, jöjjön el szépen az ablaktól... (óvatosan közeledő léptek). Már nyitva van az ajtó... Akár el is mehet... Hozza rendbe magát és menjen... A haja egészen összekuszálódott... Nyugodjon meg és felejtse el ezt a rossz tréfát...

Lent az utcán kalapáló halántékkal ismerte fel Árpád Magda alakjának árnyékát a kékesen derengő függöny mintáin. Torkában dobogó szívvel figyelt. Valami kisebb tárgyat tartott Magda a kezében, amit fenyegetően emelt fel, néhány pillanattal később lassan közeledő férfi

alakja bukkant fel mellette. A férfi alakja Magda mellé állt, szelid, lassú mozdulatokkal magyarázott valamit, aztán hirtelen elkapta Magda kezét, másik karjával átölelte és vad, vonagló birkózással tüntek el az ablakból. Árpád egy pillanatig megdermedve állt, azután forró, vörös gőz öntötte el az agyát és benyitva a kertkapun, hosszú ugrásokkal rohant át a kavicsos úton.

Árnyék idegeit megpattanásig feszítette az izgalom. Az alattomosan szelid, békítő férfi-hang hirtelen elhallgatott, most csak két pár láb tülekedő dobogása hangzott a szőnyegen, forró, lihegő lélegzetvételek, a leány torkából nyöszörgő sírásfoszlányok szakadtak, egyszerre mindketten nekizökkentek az íróasztalnak, azután tompa huppanás hallatszott és felnyik-kantak a bördívány rugói. Árnyékban furcsa, gyűlölködő düh támadt a leánnyal dulakodó férfi ellen. A szobában lezajlott alattomos támadás hallatára keményen megszorította öklében a feszítővasat és már azt számítgatta, történjen bármi, ő kimegy és egy jólirányzott ütéssel elkábítja a férfit, de a zsebében lapuló - most már tudta - ötezer pengő visszatartotta. Biztos volt abban, hogy hajszás kis tolvaj-életében soha többé nem adódik ilyen alkalom és nagyon szerette volna megtartani a pénzt.

Árnyék hangtalan vívódásait hirtelen megszólaló csengőszó vágta ketté: Hosszan, követelően, sőt fenyegetően vijjogott a csengő hangja, majd tompa dörömbölés hangzott a kapu felől.

A szobában hirtelen csend lett. A váratlan csengőszó hideg zuhanyként hatott a dulakodó férfire, a dörömbölésre pedig rekedt hangon szólalt meg:

- Ki lehet az? - Mindegy, meg kell néznem... Maradjon egy pillanatig Magda. Kérem, kerüljük a botrányt... Elküldöm az illetőt. Aztán elengedem magát is...

- Nem maradok - sírta a leány. - Most van megijedve? Gyáva kutya! Aljas gazember! Vezér-igazgató úr!

Odakint folyton erősödött a dörömbölés és a csengő szünet nélkül berregett. Árnyék hallotta, amint a férfi kiment a szobából és az egyedül maradt leány gyors mozdulatokkal hozta rendbe bizonyára megtépázott ruházatát. Ismét az ablakra gondolt, de mielőtt kibújhatott volna rejtekéből, a leány léptei az ablakhoz kopogtak...

Valószínűleg itt akarja bevárni, amíg az igazgató visszajön és most már nem engedné közel magához. Bizonyos, hogy kiverné az ablakot!

Árnyék száraz torokkal nyelt egy keserűt. A negyedórás lapulás - valójában tizenöt perc alatt történt mindez, de neki úgy tűnt, hogy az örökkévalóság óta szorong kényelmetlen búvóhelyén - teljesen kimerítette és már alig hitt abban, hogy innen ép bőrrel menekül. Hiába, ilyen az ő formája. Egyszer szalad be valami rendes dolog, akkor is ilyen bolond cirkusz töri ki a nyakát.

Az előszoba felől erélyes, fenyegetően izgatott férfihang közeledett, mögötte valamivel távolabbról hangzott az igazgató hangja. Rosszul leplezett félelemmel tiltakozott az erőszakos behatolás ellen. Míg az ajtóhoz érték, többször megpróbálhatta távortartani az ujonnan jött férfit a szobától, de az félrelökte.

Most megnyílt az ajtó és a leány halk, boldog sikollyal suhant át a szobán.

- Árpád! - Istenem... - csak ennyit tudott mondani, mert elállította szavát a feltörő zokogás.

Nehéz, fenyegető csend támadt. Árnyék szinte érezte a levegőben a két férfi egymást méregető, gyilkos dühtől parázsló pillantását, amikor hatalmas ugrás dobbant a parketten és egy kis furcsa recsegés. Árnyék már ismerte ezt a hangot korcsmai verekedésekből. Ez a csontos ököl puha porcogóba vágódó ropogása! Valami felborult - bizonyára az uzsonna-kocsi, - velőtrázó női sikoly hasít a hatalmas csörömpölésbe, becsapódik egy ajtó - most szaladt ki a nő - és már

csak a két férfi ziháló lihegése hangzik. Kemény ütések zuhognak, valami tompa puffanással dől el, fojtott, lihegő káromkodás hörög az imént még szerelmesen bűgő igazgató torkán, újabb ütések csattannak, tántorgó, feszült izmú lábak dobognak a néma tusában. - Árnyék mit nem adna érte, ha láthatná a gyönyörű küzdelmet! - most erős, döngő ökölcsapás található célba, majd artikulátlan hangon üvölt fel az igazgató.

- Nyomorult! Lelőlek, mint a kutyát!

Hatalmas dobbanással ugrik valaki, éles dörrenéssel sül el egy fegyver és ugyanabban a pillanatban egy súlyos test zuhan az íróasztal sarkának, kémény koppanás, halk recsegés és hirtelen ijesztően csendes lesz a szoba. Már csak egy felhevült férfi tüdejének a zihálása hangzik és Árnyék tisztán hallja, hogy a lihegő férfi az íróasztal mellé jön. Kis, dermedt csend, újabb mozgás, egy-két nehéz, akadozó lélegzetvétel, most víz halk loccsanása - a víz befolyik az íróasztal alá - újabb nehéz, néma másodpercek mulnak, aztán távolodó, bizonytalan, tétován imbolygó léptek és becsukódik az ajtó. Az egyik elment. De a másik itt maradt!...

Még vár vagy két percig. A szobában nem mozdul semmi, hát mégis megkockáztatja, hogy előjöjjön. A legrosszabb esetben elájult a másik!... Jó lesz sietni, mert még magához tér és ő újra itt ragad. Óvatosan áthajol az íróasztalon és irtózáttal akad meg a szeme az íróasztal tövében levő halotton. Megüvegesedett szemek merednek a szoba kék hangulatvilágításába, arca merő zúzóadás és vér, feje körül minden úszik a véres vízben. A halott halántéka táján széles, mély sebből lassan szivárog a vér és formátlan, vörös foltba issza a zöld házikabát gyapjúszővete.

Árnyék gyomrában émelygősen kevergett az undor és a félelem, de azért volt annyi lélekjelenléte, hogy kissé körülnézzen a szobában, nem felejtett-e itt valami nyomravezető bűnjelet az utolsó percben érkezett „Árpád”, ahogyan a lány nevezte. Hátha ő sem szereti a napfényt ezek után? Mindenütt vad felfordulás beszélt a nagy küzdelemről. - Árnyék nem is igen értette, hogyan sikerült két perc alatt ennyire összezúzni, felborítani mindent. Amerre nézett, mindenütt feldöntött bútorok, az összegyűrt szőnyegen porcellán- és üvegcserepek között szétlaposított szendvicsek és csemegék, itt-ott színes kis tócsákban gyűlt meg az eltörött likőrös üvegek tartalma. A kandalló lobogó, vörös lángjai furcsa reflexszeket dobáltak a kék fényben fürdő felfordulásra és az egyik pálinka-pocsolyában groteszkül tragikus szimbolumként ázott egy vörös szekfü. Valamivel odább, közel a halott jobb kezéhez - még most is görcsösen szorongatta kezében a kis fekete Browningot - egy ártatlan fehér rózsza hevert a zöld lében, de az ismeretlen „Árpád” után, még Árnyék gyakorlott, kutató szemei sem találtak semmi áruló nyomot.

Leoltotta a villanyt és a már jólismert uton visszatapogatózott az udvar felé. A lépcsőházban valami puhára lépett. Egy félpár bőrkecstyű akadt az ujjai közé. Zsebre tette és most már gyors, zajtalan mozgással tűnt el a hátsó front irányában.

A villa pedig sötét közömbösséggel meredt világtalan ablakszemeivel a járdán elsiető, nyugodt, kiegyensúlyozott életű emberekre, mintha néma falai között minden a legtokéletesebb rendben lenne.

IV.

Árnyék nagy csodálkozással állapította meg a legközelebbi villanyóránál, hogy még csak félhat van. Rövid félóra alatt játszódtott le tehát fülehallatára a dráma, és hideg fejjel gondolta át a teendőket.

Tudta, hogy a tulajdonképpeni küzdelem csak most kezdődik és már a védekezésen törte a fejét. Mindenekelőtt visszavitte rózsautcai barátjának a kölcsönkapott szerszámokat azzal, hogy ő inkább éhenhal, de ilyen szerszámokat nem vesz többé a kezébe, amivel körülbelül igazat is mondott.

Azután bement a legközelebbi borbélyhoz, megberetválkozott, megfésültette a haját - az inge szerencsére tiszta volt - és a Mancitól kapott hatvannyolc fillérből harminchatot ábrázatának rendbehozatalába fektetett. Most már sokkal rendesebben nézett ki, de még mindig félt a százas, az első százas felváltásától. Bár olyan éhes volt, hogy szikrázott a szeme, mint a tűzkő, még csak egy zsemlyét sem vett, hanem kisietett a Nyugatihoz és megmaradt fillérjein kitisztíttatta a cipőjét.

Negyedórát töltött azzal, hogy kiválasztott egy üzletet, ahova beszaladva, felválthatja a pénzt, mintha nem az övé lenne, nem vásárol semmit, hanem csak gazdája szalasztotta át, hogy felváltsák.

Felesleges izgalom volt. Az egyik nagy hentesüzlet pénztáros kisasszonya minden gyanakvás nélkül felváltotta a pénzt és Árnyék győzelmes rohanással szaladt a Kazár-utcába. Vásárolt egy jó télikabátot, egy másik üzletben egy öltöny ruhát, egy kopott bőrröndöt, néhány darab fehérneműt és hat órára már tetőtől-talpig átöltözve ült bőrröndjével az Erzsébet-téren egy étkezőben és vacsorázott. Az egyik újságban kikeresett egy hirdetést, amely bútorozott szobát kínált a közelben. Felment a címre, megalkudott, fizetett és hamis névvel kitöltve a bejelentőlapot, bezárkózott. Mindenekelőtt átszámolta a boríték tartalmát. Idegeiben még mindig ott remegett az utóbbi óra súlyos eseményeinek izgalma és háromszor is eltévesztette a számolást, míg végre megállapította, hogy valóban megvan az ötezer pengő, ötven, illetve most már, hogy egyet felváltott, negyvenkilenc darab százas. Sokáig gondolkozott, hova rejtse el a vagyont. Minden elképzelhető ötlet megfordult fejében, de egyik sem volt elég biztos ahhoz, hogy esetleg évekig is ott maradjon a pénz, mert el volt szánva, hogy elfogatása esetén sem adja vissza. Elítélni akkor is elítélik, ha visszaadja, miért ne legyen legalább valami haszna az esetből?

Amint idáig ért gondolataiban, hirtelen kínzó nyugtalanság szállta meg. Hogy is van ez? Elítélni elítélik... Ha megfogják! Már pedig hogy holtbiztos az ember sohasem lehet, ezt nagyon bölcsen tudta. Nem is a lopásért járó ítélet zavarta meg, hanem a tragikus tény, hogy a lopás színhelyén egy halott is fekszik, akit kemény tusában ütöttek agyon... Igaz, hogy ehhez neki semmi köze, ő a lopást még akkor követte el, amikor az áldozat élt, sőt jelen sem volt, még távozásakor sem használt erőszakot, de a baj ott van, hogy mindezt bajosan fogják elhinni neki „odabent”. Az ártatlanság magában véve nem elég, azt bizonyítani is kell! Ha már alibit úgy sem tud igazolni, mivel igazolja hirtelen jómódját? És ha már be kell ismernie, hogy ellopta a pénzt, nem tagadhatja, hogy mikor követte el a lopást, hiszen az inas akkor ment el! Igaz, hogy csak talán órák múlva fedezik fel a holttestet és mondhatja azt is, hogy amikor bement, már ott hevert a hulla, de ez meg halottrablás és nem sokkal jobb, mint az előbbi, nem is beszélve arról, hogy nem hiszik el a detektívek.

Hirtelen nagyon égette testét az imént vásárolt ruha és őszinte irtózással nézett az előtte heverő százas kötegekre. Ez a pénz, az az átkozott, hajszott pénz, a legsúlyosabb bűnjel lett a szemében. Már szinte látta az ujságok első oldalán a harsány, nagybetűs címet:

„Bestiális kegyetlenséggel végrehajtott rablógyilkosság a Liget-fasorban!”

Újra és újra átgondolta az eset lefolyását, attól a pillanattól, amikor véletlenül belebotlott az Andrássy-úton Manciba, végig minden kis mozzanatot és hideg iszonyodással látta be, hogy lehetnek apró-cseprő támpontjai a nyomozásnak, amiből felkutatják a tolvajt, azután pedig nehéz lesz bizonyítani, hogy a tolvaj nem gyilkos is egyúttal.

Némi töprengés után bőröndjébe zárta a százasokat, zsebetette a kulcsot és miután ma este sehogysem bírta az egyedüllétet, elindult a legközelebbi moziba.

Nem érezte jól magát a sötét nézőtéren. Valami amerikai detektív-dráma pergett a vásznon, körülötte csupa szerelmes párok hajoltak össze és nagyon egyedül érezte magát.

Eszébe jutott Mancsi és nagyon sajnálta, hogy nem jegyezte meg jobban a virágüzlet címét, a lakását pedig egyáltalán nem is kérdezte. Csak annyit tudott, hogy az Andrássy-úton, valami idegen nevű virágról elnevezett üzletben dolgozik, de most úgyis hiába keresné ott, az üzlet zárva van. Milyen remek dolog lenne most, ha itt ülne és ő megfoghatná a kezét, érezne maga mellett egy másik életet, amelyik azonos az övével. Árnyék nem volt tisztában a modern lélekelemzés fogalmával és nem tudhatta, hogy az a kereső nyugtalanság, amellyel egyik helyről a másikra rohan, a lelkét megterhelő büntudat, amely úgy fekszi meg a mellét, mint egy túlzsíros és túlnehéz vacsora a gyenge, ideges gyomrot, amitől szörnyű rosszakat lehet álmodni. Egy ideig még elnézte a vászon gyorsan mozgó figuráit, azután valami fojtogató nyugtalanságtól űzve, kirohant az utcára. Betért a legközelebbi vendéglőbe. Evett valamit, nehéz vörösbort ivott rá, aztán becsomagoltatott egy üveg likört, meg egy poharat és hazasietett. Levetkőzött, leült az ágy szélére és egymásután töltögette a poharakat, azzal az elhatározott céllal hajtogatta fel, hogy minél hamarabb öntudatlanná igya magát, mert tisztában volt azzal, hogy másként aligha alszik ezen az éjszakán.

Amint fogyott az üvegben az aranyárga lé, olyan arányban lett bambább és kifejezéstelenebb Árnyék arca. Valami kisérteties, néma küzdelem volt ez a belsejéből feltörni akaró, eddig ismeretlen érzés, a bűnbánás, a feltápáskodó ájult lelkiismerettel, amelyben végül is Árnyék győzött az első menetben. Addig ivott, míg a keze a szája mellé öntötte az italt és a ragadós, édes folyadék végigömlött az ingén. Akkor kicsúszott kezéből az üveg és úgy dőlt végig az ágyon, mint egy darab fa. Úgy is aludt. Mélyen, tompa kábultságban, álom és érzések nélkül.

V.

A hazatérő inas este hétkor fedezte fel a gyilkosságot. Rögtön telefonált a főkapitányságra és negyedórával később már ott álltak a nagy, szürke rendőrségi autók a Liget-fasor százkilencvenötös számú villája előtt. A kapuban komoly, szigorú arcú rendőr állt őrt, a villa valamennyi ablaka ki volt világítva, az utcán szenzációra éhes tömeg feketéllett és izgatott hangon ment szájról-szájra, mi történt az örökké csendes, előkelő villában.

Az úriszobában a mesterségbeli gyakorlat rendszeres alaposságával dolgozott a bizottság. A rendőrorvos megállapította, hogy beállt a halál, valószínűleg a halántékon tátongó mély seb következtében, azután felvillant néhányszor a fotográfus magnéziumja, lefényképezték a hullát, a szoba valamennyi részét külön-külön és együtt, azután munkába lépett a gyilkossággal foglalkozó detektívcsoport.

Míg Répás csoportvezető alaposan átkutatta a szobát, addig helyettese kihallgatta az inast és két másik detektív átkutatta a kertet. Tíz percnyi vizsgálgatás és kérdezősködés után körülbelül tisztában voltak a tényállással.

Az inas vallomása szerint délután ötre nőt várt a megboldogult vezérigazgató úr, az íróasztalra készített írógépről pedig könnyű volt megállapítani, hogy valószínűleg gépirónőt. A nagy felfordulás, törés, zúzás, viszont arra engedett következtetni, hogy aligha a nővel folyt ez az élet-halál harc, tehát valószínű, hogy valaki férfi ember hatolhatott be és azzal küzdött az áldozat, amíg valami éles, súlyos tárggyal halántékon nem ütötték, ami után a gyilkos elmene-kült. Csak azt kellett eldönteni, vajon itt volt-e már akkor a nő, vagy sem? Valószínűnek látszott, hogy itt kellett lennie, mert ha a gyilkosság elkövetése után érkezett volna, akkor a nő fedezte volna fel a gyilkosságot. Ámbár az is lehet, hogy itt volt a gyilkosság után, csengetett, de miután senki sem nyitott ajtót, újra elment. Vagy talán a nő el sem jött.

Répás csoportvezető gondosan átvizsgálta a roncsokat és a tiszta evőeszközökből megállapította, hogy az előkészített ételekből nem evett senki, tehát a nő valószínűleg még nem volt itt akkor, amikor a gyilkosság történt, már pedig ez szinte kizárja a féltékenységi dráma lehetőségét.

Marad tehát az a valószínűség, hogy az inas távozta - háromnegyed öt - és az áldozat érkezése közötti időben betört valaki, azt tettenérte a házigazda és a betörő a gyilkos!

Alaposan átvizsgálták az ajtózárat, de nem találták rajta az erőszak nyomát. Ez azonban nem jelentett semmit. Répás nagyon jól tudta, hogy a rutinos betörők milyen simán nyitják ki álkulccsal az ilyen gombos-zárat. Ezekután az íróasztalt vette szemügyre. Alig hajolt az íróasztal mögé, azonnal felfedezte a finom fészítővas nyomait és elégedetten bólintott.

Néhány gyors kérdés az inashoz és már tudta, hogy ötezer pengőnek kell az íróasztal valamelyik fiókjában lenni, amit az áldozat két nappal előbb tett oda. Valami ingatlanvétel előlegéül kellett ez az összeg, egyik délután kellett volna kifizetni, de még nem perfektuálódott a vétel, így ott maradt.

A halott bankár zsebeiből előkeresték a kulcsokat, felnyitották a még fel nem fészített fiókokat és megállapították, hogy az ötezer pengőt tartalmazó boríték eltűnt.

Répás csoportvezető agyában gyorsan kapcsolódtak egymásba a következtetés láncszemei. Már úgy vélte, hogy csak olyan ember követhette el a rablást, betörést, illetve rablógyilkosságot, - akinek tudnia kellett, hogy ebben az íróasztalban ötezer pengő várja, sőt még azt is tudnia kellett, hogy délután lesz egy negyedőrai ideje a betörés végrehajtására. Hogy itt délután nem lesz itthon senki, ezt csak az inas tudhatta. Viszont az inas abszolút megbízható

ember - húsz éve szolgálta az áldozatot! - és egész magatartása, őszinte rémülete, úgyszólván eleve kizárja a gyanú árnyékát is. Répás mindenesetre elhatározta, hogy szemmel tartja az inast is. Mindenki gyanús, aki él!

- Melyik irodával tárgyalt a gazdája az ingatlanvételtől? - kérdezte Répás.

- A „Stabilia” ingatlanügynökséggel - felelte az inas. - A Rottenbiller-utcában van az iroda.

- Horváth úr, - fordult helyetteséhez - menjen ki a Stabilia ingatlan-irodába. Tudja meg, kivel tárgyalt az áldozat, mikor, hol és ki tudhatta, hogy itt pénz fekszik? Siessen!

Horváth fejébe nyomta kalapját és elsietett. Répás még feltett néhány kérdést az inasnak. Máskor is megtörtént-e, hogy az áldozat idehaza dolgoztatott írógépen, sejti-e az inas, ki lehet a mára idevárt hölgy, járt-e már a hölgy itt, stb.

Az inas készségesen elmondta, hogy idehaza sohasem ment komoly munka az írógépen. Még festék-szalag sincs a gépben, fogalma sincs, kit várhatott ide az igazgató úr és azt hiszi, az a bizonyos mára várt hölgy sohasem járt még itt. Legalább is erre mutat az a nagy előkészület, amit az áldozat rendelt. Olyanoknak nem készül így fel, akik már jártak itt valaha.

Miután a bizottság elvégezte a helyszíni szemlét, átadták a terepet a fotóriportereknek és ujságíróknak. Elhelyezkedtek autóikon. A szobában két rendőr állt őrt, hogy a halott elszállítás után se változtassanak semmin.

VI.

Répás elhelyezkedve kocsiján, belepillantott jegyzetkönyvecskéjébe, aztán kiszólt a sofförnek.

- Hajtson a Dorottya-utcába. Az Áruhitel rt. palotájába.

Este félnyolc volt, amikor a kocsi megállt az Áruhitel épülete előtt. Természetesen senki nem tartózkodott bent ilyen időpontban a portáson és a két éjjeli őrön kívül, de ez nem bántotta Répást. Felcsengette a meglepett és bizalmatlankodó portást, megnevezte magát, elmondta, mi történt a Liget-fasorban és egyáltalában nem véve tekintetbe a portás sopánkodásait, gyors, rövid kérdéseket tett fel. Öt perccel később már tudta, hogy az utóbbi időben egy nagyon szolid, abszolút tisztességes fiatal lány gépelt a vezérnek, aki a szüleinél lakik, a neve Murányi Magda.

A detektív megnézte a portással az alkalmazottak lakcímét feltüntető könyvben, hol lakik az a Murányi Magda, felírta noteszébe a címet és a szürke luxuskocsi elszárgult a Hernád-utcába.

Még nem volt nyolc óra, mikor Répás becsengetett a kétszobás, udvari lakás ajtaján.

Rögtön felnyílt az ajtó és a detektív belépett az előszobába.

Induláshoz öltözött fiatal lány nyitott ajtót. Nagy ametsztszínű szemek tapadtak a detektív arcába és nem kerülte el Répás figyelmét, hogy a keztyűt húzó ujjak idegesen remegnek, az üde, hamvas arcon pedig határozottan felismerte a nemrégien még patakozó könnyek nyomait.

- Bocsánatot kérek, - udvariaskodott Répás - az államrendőrségtől jöttem. Detektív vagyok. Murányi Magda kisasszonyt keresem.

Már az első szavaira olyan rémület torzította el a leány vonásait, hogy a detektív rögtön tisztában volt a helyzettel: - Ez a leány tud valamit!... Sőt nagyon sokat tud!...

Magda alig hallhatóan lehelte:

- Én... én vagyok. Tessék talán beljebb fáradni... Vagy... el akar vinni?!...

A detektív megnyugtatóan mosolygott.

- Nem... világért sem vinném el kisasszony. Nem is úgy néz ki, mint aki képes lenne olyat tenni. Csak tanuként szeretném kihallgatni. Néhány perc az egész... Itt is elintézhjük.

Magda letette a télikabátját és szótlanul, csak mozdulattal invitálta a detektívet a belső szoba felé. Míg az előtte haladó detektív széles vállait nézte, ezernyi szörnyű gondolat rohanta meg az agyát és kemény erőfeszítéssel uralkodott magán. Árpádra gondolt, aki az utolsó pillanatban lépett közbe, az előtte elcsattant iszonyú ütésekre, és elszorult a szíve a félelemtől. Akkor ő elrohant, mostanáig egy görcsös sírás rohamában vergődött, fogalma sem volt arról, mi történt azután a villában a két férfi között és éppen most akart elmenni, hogy felkeresse Árpádot. Nagyon féltette a vőlegényét, el volt szánva, hogy nem felel a detektív kérdéseire, legalább is nem árulja el, hogy Árpád járt a villában. De rögtön belátta, hogy ez lehetetlenség. Az igazgató valószínűleg feljelentette Árpádot, őt most talán nem találják és azért jött ide ez a szörnyű, keményarcú ember, hogy tőle tudja meg Árpád tartózkodási helyét? Nem fogja megtudni!... Mint ahogy nem is tudja!...

A konyhaajtó kinyílt és fehérhajú, kedves arcú néni dugta ki a fejét.

- Mi az Magdi? Miről van szó?

Magda gyengéd erőszakkal tuszkolta vissza anyját a konyhába.

- Semmi, mama... Ez az úr az irodából jön... hagyj vele beszélni.

Becsukódott a konyhaajtó és Magda halántékára szorított tenyerekkel sietett a detektív után.

A pirossterítős ebédlőasztalnál a detektív így szólt:

- Bocsásson meg kisasszony, ha kellemetlen dolgokat mondok... kénytelen vagyok vele.

- Kérem... csak tessék.

- Járt a kisasszony ma délután a Liget-fasor százkilencvenötös számú villában?

- Igen...

- A vezérigazgató rendelte... hogy ott dolgozni fognak?!... Így van?...

- Igen... így van.

- És... kisasszonyt kellemetlen meglepetés érte... Szó sem volt munkáról... Ellenben gyanus előkészületeket talált... Igaz?

- Igen... igaz... - lehelte Magda és hirtelen nagyon rosszat sejtett. - De miért?

- Pardon, majd én kérdezek. Mi történt ezután?

- Semmi... Fogtam a kabátomat és eljöttem...

A detektív szeme szúróssá vált.

- Egész egyszerűen és simán? Csak úgy eljött?

- I... igen - felelt Magda bizonytalanul remegő hangon.

- Ne vegye rossz néven kisasszony... De amit kérdezek, az a nyomozás érdekében nagyon fontos... Mikor ment oda? Lehetőleg pontosan...

- Öt órakor... Talán egy-két perc eltérés lehetett.

- És mikor jött el?

- Ezt nem tudom pontosan... talán öt percre lehettem ott.

A detektív bólintott.

- Úgy. És amikor eljött, teljes rend volt a szobában?... Már úgy értem, nem volt felborítva semmi?

Magda úgy érezte, hogy apró hangyák mászkálnak a fejbőrén. Mit akar tőle ez a szörnyű ember? Mi történhetett ott azután?... Elkínzottan felelt:

- Nem... Minden a helyén volt... De miért?...

- És... maga egyedül ment oda?

- Természetesen!

- Szóval nem kísérte oda senki? És egyedül is jött el?

- Egyedül... De mondja meg már az Istenért, mi történt ott?

- Meggyilkolták és kirabolták a ház gazdáját - felelt a detektív kiszámított keménységgel.

Tudta, hogy Magda nem mond mindenben igazat, valamit eltitkolt és ezzel a váratlanul lecsapó, súlyos hírral akarta megtörni a leány további ellenállását.

Számítása tökéletesen bevált. Magda irtózó mozdulattal emelte maga elé a kezét és ájultan hanyatlott hátra.

A detektív felkapott egy pohár vizet és a vértelen ajkak közé öntött néhány cseppet. Nem ez volt az első női ájulás életében, nem vesztette el a fejét.

Magda kinyitotta a szemét és elkínzottan nyöszörögte.

- Nem... nem lehet... nem igaz...

Répás komoran bólintott.

- Sajnos, ez így van... És a nyomozás érdekében arra kérem, vegyen erőt magán és mondjon el mindent, amit tud...

- Nem... nem tudok semmit!

A detektív csendes jóakarattal mondta:

- Megértem, hogy nem tudja rögtön megszokni a gondolatot... hogy az illető súlyos bűnt követett el és megpróbálja menteni őt... Bizonyára nagyon közel állhatott a szívéhez. Éppen azért kár hallgatni, mi úgymint meg tudjuk. Idegenek nem tesznek ilyet, csak közelállók... Vagy a fivére... vagy a vőlegénye...

Most ismét döntöttek Magda szemeit a könnyek és kétségbeesetten borult a vörös terítőre. Vállait erősen rázta a zokogás.

A detektív megvárta, amíg valamennyire lecsillapul. Rövid hallgatás után éppen meg akart szólalni, hogy néhány vigasztaló mondattal a leány segítségére legyen, de felberregett az előszobában a csengő, ajtók nyíltak és megjelent az ebédlő küszöbén Árpád.

Egy pillantást vetett az asztalnál ülő detektívre és nyugodt, elszánt arccal állta a detektív tekintetét, mint aki fel van készülve mindenre és nyugodt lélekkel néz az emberek szeme közé.

Magda sikoltó zokogással rohant Árpádhoz.

- Nem igaz!... Ugy-e nem igaz!... Jaj, mondd, hogy nem igaz, mert megőrülök!

Árpád csendesen simogatta menyasszonya haját, miközben nem vette le a szemét az arcát fürkésző detektívről.

Répás rögtön tisztában volt azzal, hogy a gyilkos áll előtte. Ha Magda nem is árulta volna el magát, a belépő férfi arcán látható friss zúzódások és véraláfutások nagyon meggyőzően bizonyították, hogy a fasori villában lezajlott nagy tusa egyik szereplőjével áll szemben. Árpád csendesen intett a detektívnek, hogy menjen ki és várja meg az előszobában. Az ebédlőből kihallatszott Árpád megnyugtató, gyengéd hangja, Magda zokogása, majd lassan elcsendesedett odabent minden és kinyílt az ajtó.

- Mehetünk! - mondta Árpád röviden és olyan természetes mozdulattal nyitotta ki az előszobaajtót, hogy Répásnak eszébe sem jutott megkötözni. Szótlanul mentek le a lépcsőn és ültek be a kapu előtt várakozó autóba.

Az egyik utcai villanyóra pont kilencet mutatott.

A detektív nagyon meg volt elégedve az eredménnyel. Két órával ezelőtt futott be az értesítés a Liget-fasorból és máris megtalálta, sőt már viszi is a gyilkost.

Hanem azért nem volt teljes az öröme. Ha az eltűnt ötezer pengő jutott az eszébe, úgy érezte, hogy valami még nincs rendben. Míg a kocsí a főkapitányságra ért, megpróbált magyarázatot adni magának. Arra is gondolt, hogy a tettes csak azért feszítette fel az íróasztalt és lopta el a

pénzt, hogy ezáltal elterelje a rendőrséget a helyes nyomról, - ha közönséges rablógyilkost keresnek, nem gondolhatnak féltékenységi drámára! - és miután agyonütötte az igazgatót, megrendezte a rablást, de látta, hogy ez a magyarázat nagyon erőltetett. Mert azok a fiók nagyon szakszerűen voltak felfeszítve!... Vagy talán nem is olyan nagy tudomány egy fiók szakszerű felfeszítése?... Na, mindegy, majd kiderül a vallatásnál.

A detektívszobában már várta Horváth detektív.

Röviden jelentette, hogy eljárt a „Stabilia” ingatlanirodában, az eredmény negatív. A cég valóban folytatott tárgyalásokat az áldozattal, de egyedül a főnök tudott a dologról, a főnök tárgyalt személyesen, - még ott találta, őt hallgatta ki - és a főnök senkinek a világon még csak célzást sem tett a köztük folyó üzleti tárgyalásról. Tehát teljesen kizárt dolog, hogy az ingatlanirodából került volna ki a tettes.

Répás tudomásul vette a jelentést és kényelembe helyezkedve nekilátott a gyanúsított, illetve a tettes részletes kihallgatásának.

Árpád úgyszólván kérdés nélkül mondta tollba a történeteket, attól a pillanattól kezdve, hogy délután felhívta őt Magda, egészen addig, hogy a nagy verekezésben az igazgató revolvert rántott és le akarta löni... Az utolsó pillanatban ütötte fel az igazgató állát, aki megtántorodott az ütéstől, elvesztette egyensúlyát és megbotlott az összegyűrődött szőnyegben. Ő azt sem tudta, hogy meghalt az igazgató. Csak azt látta, hogy elvágódik, valamibe beleütötte a fejét, mert erősen vérzett, azután nem mozdult. Arcába loccsantott egy kancsó vizet, majd látva, hogy az igazgató erre sem mozdul, elment. A menyasszonyához azért ment fel, mert el akart búcsúzni tőle, mielőtt jelentkezik a rendőrség.

Amikor idáig ért vallomásaiban, kimerülten, remegő ujjakkal túrt a hajába. A detektív egy ideig figyelte, majd csendes, nyugodt hangon megszólalt:

- Más mondanivalója nincs?

- Semmi - felelte Árpád határozottan.

- Pedig még egyéb is történt abban a szobában... - mondta a detektív lassú, vontatott szóval. - Arról is mondhatna talán valamit, hogy hova tűnt el az ötezer pengő!... Mert eltűnt a szobából az az összeg! És csak a gyilkos vihette el!

Árpád szemeiből őszinte riadtság és undorodás sugárzott a detektívre.

- Nem!... Erről nem tudok!

- Dehogynem tud - felelt a detektív nyugodtan. - Gondolkozzon csak kissé! Az első rémületben - jól értsen meg, amikor meglátta, hogy agyonverte ellenfelét, - az első rémületben még át sem gondolta, nem is gondolhatta át, hogy úgy is reménytelen a menekülés, mert a menyasszonyán keresztül mindenképen eljutunk magához! Hirtelen arra gondolt, hogy kirabolja a lakást és ezzel közönséges rablógyilkosság színezetét adva az esetnek, eltereli figyelmünket a féltékenységi drámáról. Miután meggyőződött arról, hogy az igazgató meghalt, felfeszítette az íróasztalt és elvitte a pénzt.

- Nem! - tiltakozott Árpád kétségbeesve. - Nem igaz!

- Igaz! - dörögte a detektív könnyörtelenül. - Később aztán, amikor valamennyire lehiggadt, jobban átgondolta a dolgokat és akkor látta, hogy kár bujkálnia, úgyis a nyomába jutunk, elhatározta tehát, hogy önként jelentkezik! De a pénzről hallgat! Mert attól fél, hogy rablógyilkossággal vádolják! Vagy talán a pénzt, az ötezer pengőt nem akarja visszaadni? Gondolja, hogy mégis legyen valami haszna, elteszi szabadulása utánra? Ezért tagad?

Árpád fizikailag szenvedett az undortól. Könyörgő tekintettel nézett a keményen kiabáló detektívre, végül kétségbeesett dühhel robbant ki belőle a tiltakozás.

- Hallgasson! - Kikérem magamnak ezt az aljas gyanúsítást! Nincs joga ilyen ocsmány vádakkal meggyalázni! Nyomozzon, bizonyítson, ha tud! Az én lelkiismeretem tiszta!

Répás élénk figyelemmel hallgatta a kitörést. Szándékosan vádolta olyan túlkeményen és savanyú arccal ismerte be, hogy teljes sikerrel: ez a fiatalember valóban nem tud a pénzről!... Viszont az ingatlanirodán keresztül sem juthatott el sehová az ötlet, különben sem talált semmi olyan nyomot, amely harmadik személy jelenlétére engedne következtetni, tehát akkor mégis ki feszítette fel az íróasztalt? A gyilkos nem lopott, az inas megbízható, az ingatlaniroda negatív, a világon senki nem tudta, hogy ott pénz van és hogy délután háromnegyed öttől ötig alkalmas a terep a munkára és mégis eltűnt a pénz! Tehetetlen bosszankodással látta be, hogy már maga sem talál kiutat ebből az összekuszált rejtélyből.

Egyelőre kiküldte két emberét, tartsanak Árpád lakásán házkutatást, aztán levitte Árpádot az őrizetesbe. Egy ideig még gondolkozott a kérdésen, azután, hogy ma már úgy sem tehet semmit ebben az ügyben, hazament pihenni. De álmatlanul forgolódott ágyában és a megoldásra váró rejtély magyarázatán töprengett... Végre felvillant előtte az egyetlen elgondolható magyarázat és győzelmes mosollyal aludt el.

VII.

Másnap reggel már öt órakor talpon volt Répás csoportvezető. Kiment a Liget-fasorba és mégegyszer átvizsgálta alaposan a dráma színhelyét. Felgyújtotta a mennyezetlámpát és centiméterről centiméterre átvizsgálta újra az egész szobát, most már az ismeretlen tolvaj nyomát keresve.

Az íróasztal mögött még a mennyezetlámpa világítása mellett is homály volt, elővette tehát zseblámpáját és felkattintotta. Az éles fénysugár erős világításában mégegyszer átvizsgálta a feszítővas nyomait, majd továbbsiklott a lámpa fénykévéje és megállt az íróasztal alatt. Répás bosszankodva dörmögött. Azon bosszankodott, hogy tegnap este rögtön nem kutatta át jobban az íróasztal környékét, mert már akkor felfedezhette volna az asztal alatt azt a kis alakatlan foltot, amit az odafolyt véres víz szétmázolása okozott. Mintha valaki guggolva, felemelt sarkokkal elfordult volna talpával egy vértócsában, olyan formája volt a sötét maszatolásnak, Valamivel tovább még két homályos foltot fedezett fel az íróasztal előtt.

Most már eleget tudott Árpád ártatlanságáról. Világos, hogy aki a halott leöntése után még itt guggolt, - a véres víz akkor folyhatott a lábai alá, - csak az lehetett a tolvaj!

Felegyenesedett és besietett a főkapitányságra. Maga köré gyűjtve embereit, kiadta a utasítást: fel kell hajszolni valamennyi szabadlábon levő lakásbetörőt!

Öt perccel később harminc detektív rohant szét a város minden részébe és szedték össze a gyanuba vehető rovottmultúakat.

Répás kemény munkát végzett, míg a sorjában előállított betörőket kihallgatta és alibijüket le-nyomoztatta.

A legtöbbje valóban ártatlan volt, a nagy rostálásban kézrekerült néhány kisebb bűncselekményért körözött tolvaj, de a ligetfasori ügység egyiknek sem volt semmi köze. Dél felé már kezdte feladni a reményt Répás, amikor előállítottak egy sunyi nézésű sihedert, akit valahonnan a Rózsa uccai, álneven bérelt lakásáról vittek be. Ez a siheder azért is nagyon gyanús volt, mert bőséges, két teljes garnitúrát kitevő betörőszerszámokat találtak a lakásán a házkutatást végző detektívek és a szerszámokkal együtt állították elő.

Répás veséig hatoló pillantással nézett a suhanc szemébe, miközben az asztalra rakott szerszámokat babrálgatta szórakozottan.

- Hogy hívnak? - volt az első kérdése és letéve a kezében tartott álkulcsot, finom feszítővasat vett fel.

- Szerb József - felelt a siheder.

- Mikor szabadultál?

- Négy hónapja.

- Azóta mit csinálsz?...

- Nyomorgok! - felelt a sötétnézésű suhanc. - Apróbb munkákból tengetem az életem...

- Igen - bólintott a detektív. - Apróbb betörésekből... Mi? Minek ez a szerszám?

- Ez még a régi ceigom... Csak nem akartam eldobni. Ez is pénzt ér... Gondoltam, inkább eladom valakinek... De nincs ma senkinek pénze... - legyintett keserűen. - Hát így...

Répás gyakorlott detektívszeme megakadt a feszítővas élén.

- Mikor dolgoztál ezzel utoljára?

- Két éve... amikor lebuktam utána... Tetszik tudni...

A detektíven végigfutott egy kellemes izgalom. Tisztán látta, hogy a feszítővasat nemrégén használták, sőt a szélessége nagyon ismerős volt előtte. Megnyomott asztalán egy gombot, mire belépett egy detektív.

- Vigyék ki ezt a feszítővasat a Liget-fasorba.. Nézzék meg, beleillik-e az íróasztalon levő nyomokba. Telefonjelentést kérek.

A detektív átvette a vasat és elment. Répás csendesen megszólalt:

- Beszaladtál a csőbe, Jóska fiam!... Hazudsz!...

- De csoportvezető úr, kérem... az Istenre kérem... én nem hazudok... Nem csináltam semmit...

- Csönd!... Rögtön rádbizonyosodik! De ha be akarod ismerni önként, még most meghallgatom... Beszélsz?

- Nem tudok semmiről...

- Hazudsz! Tegnap este betörtél a Liget-fasorban. Mondd el, hogy történt és add elő a pénzt.

A suhanc arca elsötétült. Konokul hallgatott. Répás megszólalt.

- Jó, hallgass! Majd beszélsz te rögtön!... Ül addig oda, a sarokba.

Most eszébe jutott a detektívnek, hogy Árpád bizonyára kétségbeesve várja sorsa fordulását. Míg a Liget-fasorból megjött a jelentés, lesietett hozzá az őrizetesbe.

Árpádon nagyon meglátszott, hogy milyen súlyos viharzások közt töltötte az éjszakát. A detektív láttára riadtan kapta fel a fejét.

- Jó reggelt - köszöntötte Répás. - Nyugodjon meg, jó ujságot hozok...

- Ki... kiderült, hogy ki a tolvaj?

- Na, még nem egészen. De már nyomon vagyok. Azt már megállapítottam, hogy nem maga a tolvaj...

- Hála Istennek - sóhajtott fel Árpád, - már csaknem beleőrültem ebbe a vádba... Nagyon köszönöm, hogy megmondta... Most már sokkal nyugodtabban várok...

- Ezért jöttem le... legyen nyugodt, az igazság kiderül.

- Csak éppen, hogy néha túlkésőn! - jegyezte meg Árpád fanyarul. - Mit hoznak a lapok? Mit írnak rólam?...

Répás arca elkomolyodott.

- Bizony még nem is láttam ma ujságot. De nem sokat jelent, ha rosszat írnak is, később úgyis jóváteszik.

- Sovány vigasz... De mindegy... Viszontlátásra.

Répás felsietett a szobájába. Alig ült íróasztalához, megszólalt a telefoncsengő.

- Halló!... Itt Répás... Igen... Mi van?... Pontosan beleillik a nyomokba? Köszönöm...

Letette a kagylót és szűrős szemekkel nézett Szerb Jóska sötét kifejezésű arcába.

- Hallottad? - kérdezte fenyegetően.

- Hallottam - felelt Szerb Jóska vontatottan... - De...

- Semmi de! - vágott közbe Répás. - Beszélsz? Igen, vagy nem?... Nem érek rá veled diskurálni!
- Igen. Tudniillik én ezt a szerszámkészletet tegnap este kölcsönadtam.
- Ne hazudj! Kinek adtad kölcsön?
- Az Árnyéknak...
- Úgy! Árnyéknak adtad? Tudod, mit kapsz, ha eléd állítom az Árnyékot és kiderül, hogy bolonddá tartottál bennünket?
- Tudom - felelt Szerb Jóska szilárdan. - Az Árnyéknak adtam...
- Hány órákor?
- Félnégykor.
- És mikor hozta vissza?
- Félhat után.

Répás bólintott. Ez komoly dolognak látszott... Ez a csavargó nem tudhatta, hogy hány órákor történt a lopás. Megnyomta asztalán a csengőt és öt perc múlva ismét harminc detektív hajszoita most már Árnyék nyomát.

VIII.

Árnyék másnap délben ébredt pálinkagőzös kábulatából. Amint egymásután eszébejutottak a tegnap délután történtek, úgy lett álomzavaros, bamba nézése egyre nyugtalanabb és riadt, irtózó szemekkel bámult a szoba sarkában álló, kopott bőröndjére. Nem tudta, mi történhetett, amíg ő letaglózott lelkiismerettel aludt, nyomában van-e a rendőrség, gyanúsítják-e őt a gyilkossággal és kiugorva az ágyból gyorsan felöltözött.

Elővette bőröndjéből a százasokat és belegyúrte télikabátja zsebébe. Lehet, hogy ide már nem is jön vissza, talán elutazik, mindenesetre legyen nála a pénz.

Lesietett az utcára. Az első sarkon, az újságáros standján ökölnyi betűkkel ordított szemébe a friss bűnügyi szenzáció: „Elfogták a ligetfadori rablógyilkost! A tettes Pataky Árpád tisztviselő. A gyilkosságot azonnal beismerte, a rablást makacsul tagadja!”

Árnyék az első pillanatban csaknem megkönnyebbült a hír hallatára, de aztán észrevétlenül elterjedt a gyomra körül valami szorongó érzés és hiába volt minden okoskodása, ez a szorongó félelem nem mult el, sőt egyre feljebb kúszott és keserű csomóként szorongatta a torkát. Túl fiatal volt ahhoz, hogy nyugodtan elbirja azt a gondolatot, hogy valaki mást gyanúsítsanak az ő bűnével is.

Bement a legközelebbi kávéházba és miközben étvágytalan izgalomban idegesen piszkálgatott az eléje tált reggeliben, átolvasta a lapok részletes tudósításait...

Ettől végleg elment az étvágya és konyakot rendelt. Mázsás súllyal hengeredett tudatára, hogy valaki ezekben az órákban ilyen borzalmas váddal gyanúsítva vergődik a detektívszobán. - Árnyék tudta mit jelent a kihallgatások torturája! - és nem tud ellene védekezni. De miért ismerte be az a szerencsétlen, hogy valóban ő verekedett? Mert hogy a letartóztatásban levő gyanúsított nem rabolt és nem gyilkolt, azt egyedül ő, Árnyék tudta.

Igen, de az egyetlen koronatanu nem mehet az ártatlan vádlott megmentésére, mert neki is vaj van a fején.

Árnyék egymásután gyújtott cigarettára és sűrűn hozatta a konyakokat. Most nem ivott olyan gépies részegedni akarással, inkább csak azért ivott, hogy a gyomrában émelygő izgalmat leöntse az égetően erős itallal és mintha az idegeiben remegő feszültség ellensúlyozná a szesz kábító hatását, színjózan maradt. A hatodik konyak után elült az ablak közeléből egy rejtettebb sarokba, egész üveg konyakot állítatott az asztalára és öklére hajtva fejét, nehéz vívódások közt bámult az asztal márványlapjának erezetére.

Multak az órák, kiürült előtte az üveg és még mindig nem jutott megoldásra. Állandóan a rendőrségen levő fiatalemberre gondolt, szinte hallotta annak a lánynak boldog, halk sikolyát, amikor megjelent a fiú az ajtóban és hiába bunkózta lelkiismeretét újabb konyak-kortyokkal, folyton arra kellett gondolnia, hogy azt a fiút rablógyilkosságért ítélik el, talán fel is akasztják, már pedig ő azt semmiképp sem engedheti! Ilyen áron nem tarthatja meg a zsákmányt!

Már öreg este volt, amikor kifizette cehhét és enyhén imbolygó léptekkel kitámolygott az utcára. Mámoros szemekkel nézett körül az ívlámpák fényében ragyogó Andrássy-úton és elindult a liget felé.

Az Oktogonon túl pazar világítású virágkirakatra esett a pillantása. Orhydea - olvasta az aranybetűs felírást és könnyű öröm hullámozott végig a mellén, mintha megtalált volna valamit, amit elvesztett és ami neki mindennél fontosabb ebben a nehéz vívódásos, téli estében. A Mancik munkahelye! - gondolta, - be kell menni. Beszélni... beszélni kell valakivel... Megmondani valakinek ezt a szörnyű titkot, mert megfojt!

Már a kilincsen volt a keze, amikor hirtelen megtorpant. Eszébe jutott, hogy egyáltalán nem biztos, nem lehet biztos Mancsi titoktartásában sem. Szinte látta maga előtt a lány ijedt kis arcát, amint a közölt titoktól eliszonyodva néz rá és nyöszörgő, halk sírás buggyan a száján... Nem... hullott le a keze a kilincsről... Nem lehet... ezt nem lehet elmondani... Senkinek sem lehet... Legkevesbé nőnek! Ha volna egy rendes, megbízható haver... az igen!... Ha nem egyedül csináltam volna... Szívesen megfelezném a pénzt... Ketten jobban bírnánk a hallgatást. Elmondanánk egymásnak... De így...

Átment a szemközti oldalra és keserű szájjal gyujtott cigarettára. Egy ideig nézte a párás ablakon át tarkálló virág színfoltokat, Mancira gondolt, az egyetlen emberre, akihez bizalommal lehetne, aki szereti őt, - lám az este is ideadta az utolsó hatvannyolc fillérjét! - és akitől ez a szerencsétlen „eset” ilyen szörnyű távolságokra sodorta. Szinte irigykedve gondolt tegnapesti fagyoskodó, éhes énjére, amikor nem volt tömve a zsebe százasokkal, de nyugodtan oda-léphetett a leányhoz. Ez az a „nagy alkalom”, amit minden kis tolvaj remegve vár?... Ez?...

Megfordult és lassan visszament a városba.

Eszeveszett, lélekgyilkos tempóban vergődte át az éjszakát. Jó ruhája megnyitotta előtte a szórakozóhelyek ajtóit és egyik kávéházból, étteremből, bárból a másikba szédült. Vad, lihegő versenyfutás volt ez a mögötte rohanó végzettel és Árnyék minden csendes pillanatában attól tartott, hogy hangosan elkezd beszélni. Mindegy, hogy kinek és hol, de elmondja akár ennek a jólszabott pincérnek, hogy mit tud és ilyenkor ijedten öntött le a torkán egy újabb pohár színes, csípős folyadékot és a perc veszedelméből szabadult bűnös örömeivel itták be a fülei a harsogó jazz-muzsikát.

Hajnaltájban maga sem tudta hogyan, bevetődött valahol egy kártyaszobába. Leült az asztalhoz, maga elé tett egy halom százast és lapot kért. Szédült öntudatlanságban játszott, minden józan rendszer nélkül és a köréje gyűlt kibichad áhítatos morajlással bámulta meg hallatlan szerencséjét. Őt azonban egyáltalán nem érdekelt a szerencse. Szabadulni szeretett volna a pénztől, - talán azt remélte, ha ismét éhesen fagyoskodik az utcán, megjön a nyugalma is és szinte kétségbeesve látta, hogy az előtte lévő bankjegy-halom nemhogy fogyna, de ijesztően megnövekedett. Egyre nyert. Újabb és újabb százas-csomókat gyűrt zsebre, végre megígérte a kopasz bankárnak, hogy holnap revansot ad és elment onnan is.

Valamelyik gőzfürdőben tért magához nehéz kábulatából. Alaposan lezuhanyozta magát, amitől kissé kitisztult a feje. Aztán bezárkózott kabinjába és átszámolta a pénzt.

Kissé ijedten állapította meg, hogy kilencezer négyszáz pengő van a zsebében. Ötezret lopott és kilencezer négyszáz van? Hirtelenében nem tudta, hogy mit tegyen a négyezer négyszáz pengővel. Jogos tulajdona-e, vagy sem? Rövid töprengés után megkönnyebbülten öltözött fel. Világos, hogy a nyert összeg az övé, hiszen éppen úgy veszíthetett volna is, a felelősség őt terheli a lopott pénzért. Ha elfogják és nem tudja visszaadni, csak ő kap súlyosabb ítéletet, a kártyabarlang hollétét nem tudja, a detektívek úgysem tudnák visszaszerezni a kopasz bankártól, ha eljuttatja a zsákmányt, tehát a nyereség az övé!

Az utcán az első trafikban borítékba zárt négyezer pengőt, négyszázat külön tett és határozott, egyenes léptekkel sietett az Orhydea-szalónba.

Mancsi már bent dolgozott az üzlet mögött lévő virág-műhelyben.

Halk, suttogó szóval magyarázta el Árnyék, hogy neki ismét ügye akadt, de az egész nem lesz túl veszélyes, legfeljebb két év, addig őrizze meg Mancsi ezt a borítékot és ebből a másik négyszázból vegyen amit akar, ruhát, télikabátot, százat mindenesetre tegyen félre ügyvédi költségekre.

Manci halkán szipogott, a párás, sok virágszagú levegőben elrebbent egy-két sóhaj, aztán Árnýék megölelte a leányt, izgalomtól parázsló szemekkel kötötte a lelkére, hogy vigyázzon a négyezer pengőre, mert ebből szabadulás után virágüzletet nyitnak, várja meg őt hűségesen, ha fél, hogy nem jogos tulajdonuk a pénz, menjen be a rendőrségre és kérdezze meg. Még megígértette a lánnyal, hogy szorgalmasan fog írni a börtönbe, aztán felugrott a legközelebbi autobuszra és beszáguldott a főkapitányságra.

*

Répás csoportvezető már majd megette az öklét dühében, hogy tegnap déli óta harminc emberrel sem sikerült előkeríteni Árnýékat, amikor nyílt az ajtaja és puha, zajtalan mozgással az íróasztala elé állt Árnýék.

- Jó reggelt csoportvezető úr! Megjöttem... Ismer?

Répás nem akart hinni a szemének.

- Ki hozott be? - kérdezte hitetlenül. - Hol a kíséred?

Árnýék a mellére mutatott.

- Én hoztam be magam... A lelkiismeretem...

Répás megcsóválta a fejét.

- Micsoda? Lelkiismereted? Hát neked olyan is van?... Na, már nem sokáig áll a világ... Csak talán nem vallani akarsz?

Árnýék bólintott.

- De igen. Tanuvallomást és beismerő vallomást akarok tenni. - Zsebébe nyult és bankjegyköteget tett az asztalra. - Itt van az ötezer pengő... Egy fillér sem hiányzik. Én loptam el. És az egész idő alatt jelen voltam.

- Várjál! - emelte fel kezeit Répás. - Ne oly gyorsan. Ül le, gyujts rá! Kollega, vezesse a jegyzőkönyvet! - szólt oda Horváthnak. - Tehát szép sorjában, honnan tudta a tippet?

- Sehonnan - füllentett egy halványan Árnýék, mert nem akarta, hogy Mancit ártatlanul zaklassák. - Véletlenül arra mentem, sötét volt a villa, bementem és bentrekedtem...

Répás szinte gyönyörködve nézte az önkéntes vallomás örömeiben megkönnyebbülő Árnýékat és arra gondolt, hogy ez a fiú aligha fog több munkát adni a rendőrségnek. Horváth detektív tolla sercegve siklott a papíron és Árnýék egymásután szívta a cigarettát, miközben beszélt.

*

Félórával később kinyílt Árpád előtt a rendőrség kapuja és a nagy veszélytől szabadult emberek lelkendező, boldog örömeivel sietett menyasszonyához.

Árnýék vallomásából kiderült, hogy még csak „erős felindulásból elkövetett halált okozó súlyos testi sértés” büntette sem forog fenn, hiszen Árpád csak a jogos önvédelem területén mozgott, amikor a revolverrel támadó igazgatót leütötte ököllel. Hogy aztán az igazgató megbotlott a szőnyegben és estében beleütötte fejét az íróasztal sarkába, csak véletlen szerencsétlenség volt, tehát rögtön megszüntették vele szemben a további eljárást.

Árnýék az önkéntes jelentkezésre, a töredelmes beismerésre, a hiánytalanul visszaszolgáltatott pénzre és egyéb enyhítő körülményekre való tekintettel egy évi fogházbüntetéssel úszta meg az ügyet.

Szabadulásakor Manci várta a kapuban.

VÉGE.